Minister Funduszy
i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 11 marca 2026 r.

znak sprawy: DPI-XXIII.054.3.2026.EB

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie (znak: BPS/043-48-1265/25) Pana Senatora Aleksandra Szweda, złożone podczas 48. posiedzenia Senatu RP w dniu 19 grudnia 2025 r., dotyczące Społecznego Funduszu Klimatycznego

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora informuję,
że w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej toczą się prace nad przygotowaniem Planu Społeczno-Klimatycznego (PSK), który jest warunkiem uzyskania wsparcia ze Społecznego Funduszu Klimatycznego (SFK) mającego na celu mitygowanie wzrostu cen w związku z wprowadzeniem ETS2 w sektorach budynków i transportu. Aktualnie projekt PSK jest po etapach konsultacji społecznych i międzyresortowych, oczekuje na wpis do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Uruchomienie wdrażania PSK będzie możliwe dopiero po jego przyjęciu przez Komisję Europejską. Obecnie trwa techniczny dialog z KE w celu doprecyzowania poszczególnych warunków wsparcia. Po przyjęciu projektu PSK przez RM, zostanie on przekazany do KE w celu rozpoczęcia oficjalnych negocjacji.

Kwestia zapewnienia wkładu własnego będzie przedmiotem rozstrzygnięć najbliższego posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

tel. 22 273 70 10
www.gov.pl/web/fundusze-regiony
www.funduszeeuropejskie.gov.pl

ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

Zgodnie z art. 15 rozporządzenia ws. SFK państwo członkowskie wnosi wkład w wysokości co najmniej 25% szacunkowych łącznych kosztów swoich planów, tj. 3,8 mld EUR w przypadku Polski. Wkład krajowy musi pochodzić wyłącznie ze źródeł publicznych. Zapewnienie wkładu własnego wymagane jest dla każdego roku wdrażania PSK (2026-2032) zgodnie z rozkładem wydatków w każdym z lat realizacji planu.

Regulacje unijne znacznie zawężają możliwości zapewnienia alternatywnych źródeł finansowania wkładu własnego. Może zostać on pokryty z wpływów do budżetu Polski w związku z aukcjami cen uprawnień w ramach systemu ETS2, co zostało wprost wskazane również w przepisach Dyrektywy 2003/87/WE, ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych, gdzie zaznaczono, że jednym z celów, na które należy przeznaczyć dochody ze sprzedaży z aukcji uprawnień, jest wkład krajowy PSK. Ponadto, w ostatnim czasie pojawiła się propozycja ze strony EBI co do instrumentu pożyczkowego, skierowanego w szczególności na potrzeby finansowania PSK. Ww. opcje są przedmiotem analiz międzyresortowych.

MFiPR będzie dążył do jak najszybszego uzyskania akceptacji PSK przez Komisję Europejską, jako instrumentu służącego bezpośredniej pomocy najuboższym gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji, które są szczególnie dotknięte ubóstwem energetycznym. Ogólnym celem PSK jest przyczynianie się do sprawiedliwej społecznie transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. Celem szczegółowym PSK jest wspieranie ww. podmiotów za pomocą działań inwestycyjnych mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynków, obniżenie ich emisyjności, w tym przez integrację w budynkach wytwarzania energii odnawialnej i magazynowanie takiej energii, a także ograniczenie kosztów związanych ze zużyciem energii, co będzie wpływać na obniżenie stopnia ubóstwa, nie tylko energetycznego.

Uzupełnieniem dla ww. działań inwestycyjnych będzie – w przypadku gospodarstw domowych zagrożonych ubóstwem energetycznym – wsparcie bezpośrednie dochodów w formie systemu bonów (voucherów) na koszty ogrzewania dla gospodarstw domowych o najniższych dochodach, najbardziej narażonych na ewentualny wzrost kosztów po wejściu w życie ETS2, które wykorzystują źródła ciepła i energii, które zostaną objęte systemem ETS2.

Oprócz wsparcia dochodowego (jak funkcjonujące dotychczas dodatki osłonowe, których celem jest złagodzenie natychmiastowego wzrostu kosztów energii i paliw), kluczowe znaczenie będą miały inwestycje w efektywność energetyczną budynków oraz dostęp do bardziej ekologicznych form transportu. Inwestycje te umożliwią stopniowe zmniejszanie potrzeby wsparcia dochodowego, zapewniając trwałe rozwiązania na rzecz ograniczenia ubóstwa energetycznego i transportowego.

Warto jednocześnie podkreślić, że już obecnie wykorzystując środki europejskie perspektywy 2021-2027, Krajowego Planu Odbudowy, czy Funduszu Modernizacyjnego, następuje szerokie wsparcie obywateli i przedsiębiorstw (w szczególności MMŚP), w procesie transformacji energetycznej. Wspierana jest m.in. termomodernizacja budynków mieszkalnych (jedno i wielorodzinnych), wymiana źródeł ciepła czy inwestycje w odnawialne źródła energii.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że podobnie jak w przypadku systemu EU ETS, nowy system ETS2 wygeneruje nie tylko dodatkowe koszty związane z zakupem uprawnień, ale także zagwarantuje wpływy środków do państw członkowskich. Polska otrzyma pulę uprawnień, które będą sprzedawane na aukcjach. Państwa członkowskie decydują o przeznaczeniu środków z aukcji uprawnień do emisji w ramach ETS2, jednak środki te lub ich równowartość finansowa powinny być wydatkowane na ściśle określone cele wskazane w dyrektywie 2003/87/WE.

Z poważaniem

z up. Ministra

Jan Szyszko

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/